

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: η απόφαση του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου να μνημονεύσει τον επικεφαλής των Ουκρανών σχισματικών στη Θεία Λειτουργία προκάλεσε αρνητική αντίδραση στην Εκκλησία της Κύπρου

Στις 31 Οκτωβρίου 2020 στο πλαίσιο της εκπομπής «Εκκλησία και κόσμος», η οποία μεταδίδεται από τον τηλεοπτικό σταθμό «Ρωσία - 24» τα Σαββατοκύριακα, ο πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας απάντησε στις ερωτήσεις της παρουσιάστριας του σταθμού Αι. Γκρατσιόβα.

Αι. Γκρατσιόβα: Χαίρετε, κοντά σας είναι η Αικατερίνη Γκρατσιόβα με την εκπομπή «Εκκλησία και κόσμος» στο σταθμό «Ρωσία-24», όπου κάθε εβδομάδα θέτουμε ερωτήσεις στον πρόεδρο του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα. Σας χαιρετώ, Σεβασμιώτατε.

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Χαίρετε, Αικατερίνη. Αγαπητοί αδελφοί και αδελφές, χαίρετε.

Αι. Γκρατσιόβα: Στη Γαλλία πραγματοποιήθηκε σειρά επιθέσεων, οι οποίες έχουν ήδη χαρακτηριστεί τρομοκρατικές ενέργειες: τρεις άνθρωποι σκοτώθηκαν στη Νίκαια. Όλα αυτά είναι επιπτώσεις του γεγονότος ότι στη Γαλλία ένας μουσουλμάνος αποκεφάλισε έναν δάσκαλο, ο οποίος έδειχνε στους μαθητές γελοιογραφίες με τον προφήτη Μωάμεθ. Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Εμμανουέλ Μακρόν κατόπιν τούτου έθεσε επίμονα το ζήτημα επανεξέτασης και αυστηροποίησης της διδασκαλίας των θρησκευτικών στα σχολεία, καθώς και της αυστηροποίησης της ξένης χρηματοδότησης των τζαμιών. Δεν αποδέχθηκαν όλοι θετικά αυτή τη δήλωση: η Τουρκία κήρυξε μποϊκοτάζ στον Μακρόν. Υπό το φως όλων αυτών των δηλώσεων και των τελευταίων γεγονότων, των τρομοκρατικών επιθέσεων στη Γαλλία, πού μπορεί να οδηγήσει η θρησκευτική αντιπαράθεση των δύο πολιτισμών;

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Κατ' αρχάς, θα ήθελα να εκφράσω τα θερμότερα συλλυπητήριά μου προς τον Πρόεδρο και ολόκληρο το λαό της Γαλλίας, καθώς και στον Επίσκοπο Νίκαιας Ανδρέα Μαρσό. Το πράττω ακολουθώντας τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο, ο οποίος, μόλις πληροφορήθηκε τα γενόμενα, απέστειλε συλλυπητήρια και προς τον Πρόεδρο της Γαλλίας και προς τον Ρωμαιοκαθολικό Επίσκοπο της Νίκαιας.

Δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρξει ουδεμία δικαιολογία για τις πράξεις των τρομοκρατών και με τον πιο αυστηρό τρόπο πρέπει να απαντηθούν παρόμοιες ενέργειες. Όλοι οι υπεύθυνοι πρέπει να τιμωρηθούν και είναι πολύ σημαντικό στο μέλλον να προλαμβάνονται τέτοια εγκλήματα. Γι' αυτό, πράγματι είναι ανάγκη να αυξηθεί ο έλεγχος εκείνων των κηρύκων, οι οποίοι υπό τον μανδύα του ισλάμ κηρύσσουν μια μισάνθρωπη ιδεολογία.

Δεν πρόκειται για σύγκρουση θρησκειών. Πρέπει να καταλάβουμε ότι στον πλανήτη μας κατοικούν περισσότεροι από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι, οι οποίοι πρεσβεύουν το ισλάμ και δεν φέρουν καμία ευθύνη για τις πράξεις των τρομοκρατών. Την ίδια στιγμή δεν πρέπει να προκαλούμε το θηρίο. Οι τοποθετήσεις, που ακούστηκαν μετά την πρώτη τρομοκρατική ενέργεια, έδειξαν κάποια

ορισμένη ακατανόηση ή υποτίμηση του κινδύνου, που υφίσταται σήμερα.

Επρόκειτο άλλωστε περί γελοιογραφιών του ιδρυτή του ισλάμ και τούτο προσβάλλει βαθιά τα αισθήματα εκατομμυρίων ακολούθων αυτής της θρησκείας παγκοσμίως. Γιατί, εν προκειμένω, να προστατεύεται το δικαίωμα δημοσιεύσεως τέτοιων γελοιογραφιών; Άραγε δεν θα ήταν σωστότερο να απαγορευθούν τώρα τέτοιες γελοιογραφίες και στη Γαλλία, και σε άλλα σημεία του κόσμου; Δεν θα ήταν καλύτερο να καθιερωθεί στη Γαλλία τέτοιος νόμος, που ισχύει στη χώρα μας, περί προσβολής των αισθημάτων των πιστών; Και να φροντίζουμε όχι για να έχουν το δικαίωμα οι γελοιογράφοι να συνεχίζουν το έργο τους, προκαλώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους ανθρώπους με ακραίες και επιθετικές διαθέσεις, αλλά για να προστατεύονται τα αισθήματα των θρησκευόμενων μέσω του νόμου περί του απαραδέκτου της ιεροσυλίας και της βλασφημίας;

Κατά τη γνώμη μου, αυτή θα ήταν η ορθή απάντηση σ' εκείνα τα θλιβερά και τραγικά γεγονότα, τα οποία συνέβησαν σήμερα.

Αι. Γκρατσιόβα: Θα ήθελα να συζητήσουμε την ακόλουθη είδηση: ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος μνημόνευσε τον επικεφαλής της σχισματικής εκκλησίας της Ουκρανίας κατά τη Θεία Λειτουργία. Στα ΜΜΕ αμέσως είπαν ότι η Εκκλησία της Κύπρου θα είναι η επόμενη, μετά από τις Εκκλησίες Αλεξανδρείας και Ελλάδος, η οποία επισήμως θα αναγνωρίσει τη νομιμότητα της «Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ουκρανίας». Το Πατριαρχείο Μόσχας θα αντιδράσει με κάποιο τρόπο σε αυτό;

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Θα συζητήσουμε αυτήν την κατάσταση στη Σύνοδο και θα υπάρξει συνοδική απόφαση. Θα ήθελα να τονίσω ότι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου προέβη σε αυτήν την ενέργεια όχι μόνον χωρίς να προειδοποιήσει έγκαιρα την περί αυτόν Σύνοδο της Εκκλησίας του, αλλά και σε αντίθεση με τις συστάσεις της Συνόδου. Ο Αρχιεπίσκοπος βιάστηκε (προφανώς, δεχόταν πίεση) και έλαβε μονομερή απόφαση ότι θα μνημονεύει τον επικεφαλής των Ουκρανών σχισματικών στη Θεία Λειτουργία.

Τούτο προκάλεσε πολύ αρνητική αντίδραση στην Εκκλησία της Κύπρου. Ένας από τους Μητροπολίτες, ο οποίος παρίστατο στην ακολουθία, σηκώθηκε και έφυγε. Άλλοι τρεις μαζί του, δηλαδή τέσσερις συνολικά ιεράρχες της Εκκλησίας της Κύπρου, υπέγραψαν δήλωση, όπου σε πολύ αυστηρή μορφή καταδίκασαν την πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου, εκφράζοντας την κατηγορηματική τους διαφωνία με τη μνημόνευση του επικεφαλής των Ουκρανών σχισματικών, καθώς και με την απόφαση του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως να χορηγήσει τον λεγόμενο «τόμο αυτοκεφαλίας» στη λεγόμενη «Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας».

Αι. Γκρατσιόβα: Σεβασμιώτατε, αυτήν την εβδομάδα τα ΜΜΕ παρέθεσαν ευρύτατα δηλώσεις του Πάπα της Ρώμης, ο οποίος τάχθηκε υπέρ της νομιμοποίησης των ομοφυλικών ενώσεων σε συνέντευξη, που παραχώρησε για ένα ντοκιμαντέρ. Το Βατικανό προσπάθησε ήδη να δικαιολογηθεί, ισχυριζόμενο ότι δεν ήταν απολύτως ακριβής η μετάφραση και παρεξηγήθηκε το νόημα. Ακούσατε αυτήν την τοποθέτηση του επικεφαλής της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας; Μπορεί να εκληφθεί με κάποιο διαφορετικό τρόπο; Ποιες είναι οι σκέψεις σας επί αυτού;

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Από τη μία φρονώ ότι αυτές οι τοποθετήσεις, βεβαίως, προκάλεσαν πολύ μεγάλη αναστάτωση, σοκάρισαν πολλούς, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων εντός της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, οι οποίοι είναι προσηλωμένοι στις παραδοσιακές αξίες και τάσσονται υπέρ της διαφυλάξεως του παραδοσιακού οικογενειακού τρόπου ζωής. Αλλά άκουσα και μια άλλη εκδοχή, ότι αυτές οι τοποθετήσεις απομονώθηκαν από μια συνέντευξη, η οποία παραχωρήθηκε όχι τώρα, αλλά πριν από ένα ή δύο χρόνια στο Μεξικό.

Το πρώτο μέρος εκείνων των τοποθετήσεων ότι, δηλαδή, οι άνθρωποι, που έχουν μη παραδοσιακό (σεξουαλικό) προσανατολισμό, δεν επιτρέπεται να εκδιώκονται από την οικογένεια, διατυπώθηκε εντός του ακόλουθου πλαισίου: όταν, ας υποθέσουμε, οι γονείς ανακαλύπτουν ότι το παιδί τους έχει μη παραδοσιακό προσανατολισμό και σε ορισμένες περιπτώσεις ένα τέτοιο παιδί εκδιώκεται από την οικογένεια. Άκουσα ότι ο Πάπας δήθεν μιλούσε ακριβώς γι' αυτό.

Η δεύτερη φράση, η οποία απομονώθηκε από την ίδια συνέντευξη και κολλήθηκε στην προηγούμενη φράση και δημιούργησε την εντύπωση ότι ο Πάπας υπερασπίζεται τη μη παραδοσιακή οικογένεια, πράγματι μιλούσε για τις πολιτικές συμβιώσεις. Όπως αντιλαμβάνομαι, σ' εκείνη τη συνέντευξη, από την οποία απομονώθηκε αυτή η φράση, λόγος γινόταν περί του ότι η έννοια της οικογένειας δεν πρέπει να επεκτείνεται και στις ομοφυλικές ενώσεις, ότι τέτοιες ενώσεις πρέπει να καταχωρούνται κάπως διαφορετικά. Αυτή είναι ακριβώς η θέση, η οποία θα έπρεπε δήθεν να διατυπωθεί, αλλά εφόσον απομονώθηκαν μόνον μικρά αποσπάσματα, δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι ο Πάπας διατυπώνει κάποια μη παραδοσιακή άποψη.

Από την άλλη, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η θέση της Ρωσικής Ορθόδοξου Εκκλησίας σε αυτό το θέμα είναι απολύτως μονοσήμαντη. Δεν λέμε μόνον ότι η ομοφυλοφιλική ένωση δεν είναι οικογένεια, αλλά τασσόμαστε και κατά της νομιμοποίησής της υπό οποιαδήποτε νομική μορφή. Θεωρούμε ότι οποιαδήποτε νομιμοποίησή της νομιμοποιεί κατ' αυτόν τον τρόπο την παρά φύσιν συμβίωση και προσδίδει σε αυτήν την ένωση χαρακτηριστικά οικογένειας, ακόμη και εάν τυπικά δεν χαρακτηριστεί οικογένεια από το νομοθέτη. Εξ όσων γνωρίζω, η επίσημη θέση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας είναι ταυτόσημη, τουλάχιστον, στο κείμενο, το οποίο δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή της Πίστεως (σ.σ. «Παρατηρήσεις της Επιτροπής της Πίστεως της Αγίας Έδρας, που αφορούν στα νομοσχέδια της νομικής νομιμοποίησης των ενώσεων μεταξύ ομοφύλων») το 2003. Βεβαίως, θα ήταν πολύ σημαντικό το Γραφείο Τύπου του Βατικανού να αντιδράσει σε όσα ειπώθηκαν το τελευταίο διάστημα με αυτήν την αφορμή και τελικά να δώσει επίσημες διευκρινήσεις, τι ακριβώς εννοούσε ο Πάπας Φραγκίσκος και ποια είναι η διδασκαλία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στο ζήτημα αυτό.

Αι. Γκρατσιόβα: Η θέση της Ρωσικής Ορθόδοξου Εκκλησίας είναι αμετακίνητη. Και η θέση Σας είναι ότι σεξουαλικές ροπές προς τους εκπροσώπους του ίδιου φύλου είναι δυνατόν και χρειάζεται να τις αντιμετωπίζει κανείς και ότι η αμαρτία αυτή δεν είναι επίκτητη. Έχω τότε μια ερώτηση: λάβαμε μια είδηση από ζωολογικό πάρκο των Κάτω Χωρών. Εκεί ένα ζευγάρι ομοφυλοφίλων πιγκουίνων, οι οποίοι θέλουν πάρα πολύ να γίνουν γονείς (για κάποιο λόγο το Γραφείο Τύπου του ζωολογικού πάρκου έτσι ερμηνεύει το γεγονός), έκλεψαν ένα αυγό από πιγκουίνους λέσβιες και μάλιστα το πράττουν αυτό για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Την πρώτη χρονιά δεν εκκολάφθηκε νεοσσός. Πως μπορείτε να το σχολιάσετε; Μήπως η φύση πραγματοποιεί τη φυσική της επιλογή;

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Αυτήν την ερώτηση καλύτερα να την υποβάλλετε σε κάποιον ειδήμονα, ο οποίος γνωρίζει καλύτερα από εμένα τη ζωή των ζώων. Το τι συνέβη στο ζωολογικό πάρκο της Ολλανδίας, το αν πράγματι οι πιγκουίνοι αυτοί έχουν μη παραδοσιακή σεξουαλική συμπεριφορά, φρονώ ότι είναι θέμα ερμηνείας και όντως μάλλον σε αυτήν την ερώτηση καλύτερα θα απαντήσουν οι ζωολόγοι.

Εφόσον μιλάμε για τους ανθρώπους, άλλωστε διακρίνουμε τις ροπές του ανθρώπου και τον τρόπο ζωής του. Γνωρίζουμε, για παράδειγμα, ότι σε μερικούς ανθρώπους υπάρχει ή αναπτύσσεται αλκοολική εξάρτηση. Πολύ περισσότερο, γνωρίζουμε ότι από γονείς, που πίνουν, γεννιούνται ενίοτε παιδιά, τα οποία αργότερα, αφού μεγαλώσουν, επίσης αρχίζουν και πίνουν. Τι είναι αυτό; Κληρονομικό ή επίκτητο; Κάθε άνθρωπος επιλέγει το δικό του τρόπο ζωής. Εάν κάποιοι άνθρωποι επιλέγουν ακριβώς αυτόν τον τρόπο ζωής, τούτο σημαίνει ότι συνειδητώς συντάσσονται με τη θέση, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τη διδασκαλία της Εκκλησίας.

Με ποιμαντική ευθύνη αντιμετωπίζουμε τους ανθρώπους, που έχουν μη παραδοσιακό σεξουαλικό προσανατολισμό: δεν τους διώχνουμε από τους ναούς, δεν τους αφορίζουμε από την Εκκλησία. Έρχονται και μας εξομολογούνται. Ασχολούμαστε μαζί τους, τους βοηθούμε να υπερκεράσουν αυτή τη ροπή, εάν πράγματι επιθυμούν να την υπερκεράσουν. Αλλά δεν μπορούμε καθόλου να συμφωνήσουμε με τη νομιμοποίηση της συμβιώσεως αυτής και να πούμε ότι είναι κανονική, όπως λένουν σήμερα πολλοί ψυχολόγοι, ότι δηλαδή εάν ο άνθρωπος έχει τέτοιες ροπές, σημαίνει ότι είναι κανονικά τα πράγματα και θα πρέπει να πραγματωθεί έτσι και όχι αλλιώς.

Αι. Γκρατσιόβα: Σας ευχαριστούμε πολύ, Σεβασμιώτατε, που σχολιάσατε όλα αυτά τα τελευταία γεγονότα.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/45297/>